

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžfk/69/2019
Identifikačné číslo spisu: 2018200139
Dátum vydania rozhodnutia: 25. januára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumanu
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2018200139.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a zo sudcov JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Milana Moravu v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Albín Lancz - ALINEX, Mierová 1435/33, 924 01 Galanta, IČO: 32 356 412, právne zastúpeného: Nagy & partners, s.r.o., Športová 470/11, 924 01 Galanta, IČO: 36 869 341, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 100515972/2018 zo dňa 08.03.2018, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/36/2018-210 zo dňa 14. februára 2019, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/36/2018-210 zo dňa 14. februára 2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odkladný účinok kasačnej sťažnosti sťažovateľa n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného 100515972/2018 zo dňa 08.03.2018, ktorým Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov potvrdilo rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 102435114/2017 zo dňa 22.11.2017.

2. Rozhodnutím č. 102435114/2017 zo dňa 22.11.2017 Daňový úrad Trnava podľa § 68 ods. 5 daňového poriadku vyrubil daňovému subjektu rozdiel dane v sume 5 868,00 eur na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 2014 s tým, že práce uvedené na dodávateľských faktúrach VS: 201475, 201476, 201477, 201478, 201479, 201480, 201481, 201482 za dodanie upratovacích a stavebných prác a sprostredkovateľskej činnosti neboli dodané spoločnosťou AA TRADE s.r.o., a

preto neboli splnené podmienky na priznanie práva na odpočítanie dane podľa § 49 ods. 1 a ods. 2 v spojení s § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH a teda daňový subjekt si takéto právo uplatnil neoprávnené.

3. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že v danom prípade je tvrdenu, avšak nepreukázanou skutočnosťou vykonanie deklarovanych služieb spoločnosťou AA TRADE, s.r.o., pretože predložené faktúry, dodatočné predloženie rekapitulácie prác v zdaňovacom období september 2014, ako aj nepresvedčivé a nepodložené vyjadrenia či už splnomocneného zástupcu žalobcu, ale aj samotného žalobcu, sú v porovnaní so zisteniami správcu dane nedostatočné na prijatie záveru, že v prípade žalobcu boli splnené zákonné podmienky ustanovené v § 49 a 51 zákona o DPH.

4. Krajský súd poukázal na výpoveď p. Viliama Buzu, vedeného ako konateľ spoločnosti AA TRADE, s.r.o., ktorý vo svojej výpovedi tvrdil, že v živote nespolupracoval so žalobcom, žalobca ho sám vyhľadal, pričom v živote nemal žiadnu firmu a nikdy nebol podnikateľom a bol na ňom urobený podvod. Tieto tvrdenia síce žalobca označil za nepravdivé, avšak nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by jeho tvrdenie potvrdil. Ďalej krajský súd vo svojom rozhodnutí zohľadnil aj tú skutočnosť, že správca dane dňa 21.03.2016 vykonal za účasti splnomocneného zástupcu daňového subjektu ohliadku priestorov na adrese Priemyselná 8, Galanta a v areáli Veľká Mača, Ganská 1, kde boli vykonávané práce na nehnuteľných priestoroch v období január až november 2014. Z tejto ohliadky vyplynulo, že na základe vizuálnej ohliadky budov, na ktorých sa mali realizovať omietkárské práce, tieto neboli viditeľné, okrem drobných vysprávok, ale úprava fasády - hrubá omietka, jemná omietka a fasáda neboli viditeľné na vonkajších častiach budov. Pri vizuálnej ohliadke 1 kancelárskeho priestoru, ktorý mal byť vymaľovaný, bolo skonštatované, že maľovanie bolo viditeľné.

5. Krajský súd poznamenal, že vo vzťahu k posudzovaniu zákonnosti napadnutého rozhodnutia boli preň relevantné viaceré skutočnosti, ktoré dostatočne podložili záver prijatý správcou dane a potvrdený žalovaným, a teda, že v danom prípade bolo spochybnené tvrdenie žalobcu, že deklarované služby boli uskutočnené spoločnosťou AA TRADE, s.r.o., pričom žalobca tieto pochybnosti neodstránil.

6. Krajský súd záverom zhodnotil, že žalobcom predloženým daňovým dokladom, predovšetkým vo svetle kontrolných zistení a v ich vzájomných súvislostiach absentuje reálny základ, ktorá skutočnosť má za následok nepriznanie práva na odpočítanie dane podľa § 49 ods. 1 a ods. 2 písm. a) v spojení s § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH. Z uvedeného dôvodu vyrubenie rozdielu dane v sume 5 868,00 eur na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 2014 je vecne správne.

7. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ zastúpený advokátom včas kasačnú sťažnosť. Navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správcu dane zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľ nesúhlasil s tvrdeniami krajského súdu a žalovaného, že neuviedol dostatočný počet dôkazov na preukázanie zdaniteľného plnenia. Tvrdil, že jednoznačne preukázal, že tieto práce boli vykonané, čo potvrdila aj ohliadka miesta správcou dane. Tiež tvrdil, že nie je zodpovedný za to, či objednané práce boli vykonané dodávateľom, alebo iným subjektom, ktorého zvolil dodávateľ. Podstatným bolo vykonanie objednaných prác, za ktoré sťažovateľ riadne zaplatil. Ďalej namietal argumentáciu krajského súdu, že sťažovateľ nemal príslušné stavebné povolenia. K tomu uviedol, že existencia stavebného povolenia nie je zákonnou podmienkou pre priznanie odpočtu DPH, a mohla by mať dopad iba pri posudzovaní stavebného práva ale nie práva daňového.

9. Splnenie zákonných podmienok na uplatnenie práva na odpočet DPH preukazuje predložením všetkých dodávateľských faktúr a skutočnosťou, že upratovacie a stavebné práce boli vykonané na území Slovenskej republiky.

10. Sťažovateľ zároveň žiadal priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok s tým, že mu bola celkovo uložená povinnosť zaplatiť na účet správcu dane spolu sumu vo výške 582.965,- eur. Vzhľadom na

splatnosť tejto povinnosti hrozí sťažovateľovi vážna ujma, resp. nenapraviteľný následok, čo by malo likvidačný dopad na spoločnosť sťažovateľa, prípadne začatie trestného stíhania pre trestný čin nezaplatenia dane.

11. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním zo dňa 26.07.2019 s tým, že námietky sťažovateľa v kasačnej sťažnosti považuje za neopodstatnené a žalovaný sa s nimi už vo svojom rozhodnutí vysporiadal. Žalovaný sa opakovane vyjadril k tvrdeniam sťažovateľa a zotrval na tom, že sťažovateľ neodstránil pochybnosti zistené správcom dane. Kasačnú sťažnosť navrhol zamietnuť.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

13. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že v daňovom konaní nebolo preukázané vykonanie upratovacích a stavebných prác v právnom vzťahu medzi spoločnosťou AA TRADE, s.r.o. a sťažovateľom. Pri hodnotení danej veci kasačný súd považuje za nevyhnutné poukázať aj na skutočnosti uvedené v bodoch 38 a 39 napadnutého rozsudku krajského súdu, z ktorých jednoznačne vyplýva, že fakturované stavebné práce neboli vykonané, čo potvrdila aj ohliadka miesta vykonania prác.

14. Kasačný súd opätovne zdôrazňuje, že uskutočňovanie zdaniteľných plnení medzi bezprostredným dodávateľom a jeho odberateľom je ekonomická činnosť plne pod kontrolou daňového subjektu, ktorý dobrovoľne vstupuje do obchodného vzťahu a zachováva pritom opatrnosť obvyklú v obchodnom styku. Vzhľadom na to daňový subjekt ako platiteľ dane mal možnosť si obstaráť dostatočný počet dôkazov, ktoré zabezpečia preukázateľnosť uskutočneného zdaniteľného plnenia správcovi dane, ktorý v rámci daňovej kontroly preveruje skutočnosti rozhodujúce pre určenie dane (§ 44 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z.). Odpočítanie dane nenastáva ex lege, ale je právom platiteľa dane (pojem „môže“ § 49 ods. 2 zák. č. 222/2004 Z. z.), ktoré právo je spojené s dôkaznou povinnosťou platiteľa dane. Prenos dôkaznej povinnosti z daňového subjektu na správcu dane je výnimkou, ktorá je ustáľovaná judikatúrou vnútroštátnych súdov na základe judikatúry Súdneho dvora Európskej únie.

15. Nárok na odpočítanie dane nemá základ vo formálnom doklade, ale v existencii konkrétnej dodávky tovaru, resp. vykonania stavebných prác, a preto predloženie daňových dokladov je len formálnym dôkazom dovŕšujúcim hmotnoprávne aspekty v prípade skutočného vykonania stavebných prác. Základným predpokladom vzniku nároku na odpočet dane je skutočnosť, že vznikla daňová povinnosť dodávateľovi, ktorá vzniká dňom dodania tovaru. Ak je preukázaný vznik práva na odpočítanie dane, nasleduje preukázanie dodržania zákonných vecných a časových podmienok na odpočítanie dane ustanovených v § 49 ods. 1 a 2 v spojení s § 51 zákona o DPH. Existencia samotnej faktúry nie je dostatočným dôkazom toho, že k naplneniu predmetu fakturácie aj reálne došlo. Povinnosť daňového subjektu je spojením jeho tvrdenia a povinnosti doložiť svoje tvrdenia dôkazmi. Pre platiteľa dane je nevyhnutné, aby preukázal, aké plnenia prijal na základe vyhotovenej faktúry, aby bolo možné posúdiť oprávnenosť odpočítania. V danom prípade však neboli splnené zákonné podmienky na odpočet dane vzhľadom na nepreukázanie existencie zdaniteľného plnenia.

16. Kasačný súd má za to, že krajský súd sa s podstatnými právnymi námietkami sťažovateľa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde. Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil kasačný súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Kasačný súd sa v plnej miere stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia žalovaného a rovnako aj rozhodnutia krajského súdu, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

17. O trovách kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému právo na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

18. Senát najvyššieho súdu nezistil v danej veci procesné dôvody na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle § 447 ods. 1 SSP. Sťažovateľ nepreukázal, že by právnymi následkami napadnutého rozsudku krajského súdu hrozila závažná ujma výkonom rozhodnutia žalovaného počas kasačného konania.

19. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný